

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419200341
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4419200341.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci navrhovateľa: X. U. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. U., K. XXXX/XX, zast. Advokátska kancelária Mgr. Jozef Vída s. r. o., so sídlom v Nových Zámkoch, Turecká 36, IČO: 47 258 250, proti manželke: P. K. D., N., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. U., S. XXXXX/XX, zast. Advokátska kancelária Hagyar & Partners, s. r. o., so sídlom Bratislava, Vlčkova 8/A, IČO: 51 473 208, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloleťmu dieťaťu na čas po rozvode: I. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. U., S. XXXXX/XX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 31. júla 2019 č. k. 16P/7/2019-114 takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa vyživovacej povinnosti otca na maloletú I. K. a trov konania m e n í takto:

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej I. K., nar. XX. XX. XXXX sumou 170 eur mesačne, počnúc od 23. 10. 2019 vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred do rúk matky.

Zročné výživné za čas od 23. 10. 2019 do 31. 10. 2020 predstavuje sumu 491,61 eura, ktorú je otec povinný zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku do rúk matky.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie manželstvo X. U. K., nar. XX. XX. XXXX a P. K. D., N., rodenej D., nar. XX. XX. XXXX, uzavreté dňa 27. 02. 2010 v I., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu I., vo zväzku 10, ročník 2010, na strane 73, pod poradovým číslom 2 rozviedol. Súd maloleté dieťa: I. K., nar. XX. XX. XXXX zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matke, počnúc právoplatnosťou rozsudku. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa: I. K., nar. XX. XX. XXXX sumou 130 eur mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred do rúk matky. Určil, že zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia. Súd upravil styk otca s maloletým dieťaťom: I. K., nar. XX. XX. XXXX tak, že otec má právo sa s maloletým dieťaťom stýkať každú stredu v čase od 15.00 do 19.00 hod., každý páry víkend v piatok od 15.00 do 19.00 hod., v sobotu od 9.00 do 19.00 hod., v nedeľu od 9.00 do 19.00 hod. po dobu troch mesiacov a následne každý páry víkend od piatku od 15.00 hod. do nedeľe do 19.00 hod. tak, že otec si dieťa prevezme v mieste bydliska matky a po skončení styku dieťa odovzdá v mieste bydliska matky. Matka je povinná dieťa na styk riadne pripraviť. Súd vyslovil predbežnú vykonateľnosť rozsudku vo výroku V. týkajúceho sa úpravy práva a povinností k maloleťmu dieťaťu na čas po rozvode ohľadne styku. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami čl.

5, § 18, § 22, § 23 ods. 1, 3, § 24 ods. 1, 4, § 25 ods. 1, 2, § 28 ods. 1, 2, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, § 44 a § 100 CMP, čl. 41 ods. 4 ústavy, čl. 5 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, § 233 CSP a na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa na rozvod manželstva je dôvodný. Súd mal jednoznačne preukázané, že vzťahy medzi účastníkmi sú hlboko, vážne a trvale narušené, nie je tu predpoklad obnovenia manželského spolužitia z dôvodu úplného citového odcudzenia manželky voči navrhovateľovi, čoho dôkazom je i tá skutočnosť, že manželka spolu s maloletým dieťaťom opustila spoločnú domácnosť 15. 01. 2019. Obaja účastníci prejavili súhlasný postoj s rozvodom manželstva. Manželstvo účastníkov dlhodobo neplní svoj účel a neexistuje žiadna reálna nádej na obnovenie spolužitia. Z týchto dôvodov súd návrhu navrhovateľa na rozvod manželstva v celom rozsahu vyhovel a ich manželstvo rozviedol. S rozvodom je spojené konanie i ohľadne úpravy práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že obaja rodičia sú schopní a ochotní maloletému dieťaťu zabezpečovať adekvátnu starostlivosť. Po vykonanom dokazovaní otec maloletého dieťaťa súhlasil s tým, aby maloleté dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matke. Na základe vykonaného dokazovania, súd s poukazom na správy z referátu poradensko-psychologických služieb i vyjadrenie otca, maloleté dieťa na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matke. Maloleté dieťa budú zastupovať a spravovať jeho majetok obaja rodičia podľa § 28 ods. 1, 2 Zákona o rodine. Rodičia maloletého dieťaťa sa nevedeli dohodnúť na výške výživného, pretože otec maloletého dieťaťa, vzhľadom na svoje finančné možnosti, navrhol určiť výživné vo výške 60 eur a matka žiadala zaviazat' otca na platenie výživného vo výške 250 eur, vzhľadom na potreby maloletého dieťaťa, ako aj príjmy otca. Výdavky na maloleté dieťa podľa vyjadrenia otca pozostávajú z mesačných výdavkov v súvislosti so školou, obedy 20 eur, družina 12 eur, doučovanie z nemčiny 32 eur. Poplatok za hádzanársky krúžok 10 eur a bežné výdavky na stravu 25 eur, ošatenie 25 eur a hygienické potreby 10 eur. Potreby maloletého dieťaťa podľa vyjadrenia matky sú totožné ako uviedol otec v časti nákladov na školu, oblečenie, hádzanú s tým, že podľa matky sú to ešte ďalšie výdavky na stravu 50 eur, voľnočasové aktivity 50 eur. Príjem otca za rok 2018 v zmysle potvrdenia zamestnávateľa bol vo výške 489,13 eura a otcovi bol vyplatený daňový bonus vo výške 258,72 eura. Otec maloletého dieťaťa potvrdil vo svojej účastníckej výpovedi, že jeho príjem je vo výške 500 eur, z ktorého uhrádza zálohové mesačné platby v súvislosti s bývaním plyn 52 eur, elektrina 36 eur, satelit 12,40 eura, internet 13,90 eura, vodné a stočné 18,93 eura, poplatok za komunálny odpad 3,83 eura. Okrem toho, otec maloletého dieťaťa spláca hypotekárny úver vo výške 138,39 eura. Mesačné výdavky otca predstavujú sumu 275,45 eura. Príjem matky maloletého dieťaťa za obdobie od 02/2018 do 01/2019 v zmysle potvrdenia zamestnávateľa predstavoval sumu 404,78 eura. Matka maloletého dieťaťa má výdavky v súvislosti s prenájmom bytu vo výške 480 eur, internet a TV 28 eur. Matka maloletého dieťaťa upresnila, že jej finančne vypomáhajú rodičia a brat, ktorí majú stavebnú firmu, pretože je nepochybné, že jej výdavky spolu s výdavkami na maloleté dieťa sú vyššie ako jej príjem. Súd pri určení výživného vychádzal v prvom rade z potrieb maloletého dieťaťa a nevyhnutných výdavkov na maloleté dieťa, ktoré súd uznal vo výške 230 eur, pretože ich považoval za bežné, nenadhodnotené. Ak otec maloletého dieťaťa zo svojho príjmu, ktorý je minimálne vo výške 500 eur, zaplatí určené výživné vo výške 130 eur, čo predstavuje 25% z jeho príjmu, bez akejkoľvek ujmy, matka maloletého dieťaťa bude schopná pokryť výdavky maloletého dieťaťa, ktoré uvádzala a ktoré súd uznal. Súd poznamenal, že určité pomôcky, ako napr. školské pomôcky, športové potreby vo výške 20 eur a voľnočasové aktivity vo výške 50 eur, nie sú vždy pravidelné, opakujúce sa. I napriek preukázanému príjmu matky, ak určitou sumou po zohľadnení každodennej starostlivosti prispeje na výživu maloletého dieťaťa i matka, minimálne vo výške 80 eur, vzhľadom na nie vždy pravidelné a opakujúce sa výdavky, bude schopná pokryť potreby maloletého dieťaťa. Určené výživné odzrkadľuje i približne rovnakú životnú úroveň oboch rodičov. Bez povšimnutia nezostala súdu tá skutočnosť, že otec dieťaťa v zmysle výpisu z obchodného registra je jediným konateľom a spoločníkom spoločnosti Major International s. r. o. Nové Zámky, Mojzesova 40. Z dostupných listín na internete finstat.sk mal súd preukázané, že v roku 2018 spoločnosť nemala žiadny zisk, jej zisk bol - 36.317 eur. Súd záverom poznamenal, že minimálna mzda v roku 2019 je 520 eur a minimálne takýto príjem by otec dieťaťa mal dosahovať, čo vyplýva i z vymeriavacieho základu v Sociálnej poisťovni za rok 2019 vo výške 624 eur. Tvrdenia matky maloletého dieťaťa ohľadne možnosti vyššieho príjmu otca, vzhľadom na postavenie otca v spoločnosti, preukázané neboli a matka maloletého dieťaťa v tejto časti neunesla dôkazné bremeno. V neposlednom rade súd poznamenal, že náklady matky sú vyššie ako jej príjem, keď len nájomné predstavuje sumu 480 eur a okrem toho sú to ďalšie výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby. Je nepochybné, že matke finančne vypomáhajú rodinní príslušníci, a to rodičia a brat. Z týchto dôvodov nie je možné jednoznačne do výživného započítať alikvotnú časť nákladov na bývanie, ktoré sú pomerne vysoké. Matka maloletého dieťaťa uhrádzala výdavky na maloleté dieťa,

ktoré predstavovali náklady na sväté prijímanie, detský tábor s tým, že celkové výdavky predstavujú mesačne sumu 900 eur. Súd mal za to, že životná úroveň rodiča sa odzrkadľuje i na výške výživného, kedy súd mal preukázané, že príjem oboch rodičov počas spolužitia a v čase rozhodovania súdu je približne rovnaký. Je povinnosťou matky realizovať rozumne výdavky, ktoré je schopná uhrádzať zo svojho príjmu tak, aby zabezpečila potreby maloletého dieťaťa a zvážila svoje finančné zaťaženie formou pôžičiek od rodinných príslušníkov. Rodičia maloletého dieťaťa sa nevedeli dohodnúť ani na úprave styku otca s maloletým dieťaťom na čas po rozvedení i napriek vykonanému rozsiahlemu dokazovaniu a spolupráci s referátom poradensko-psychologických služieb. Súd zohľadnil a upravil styk otca s maloletým dieťaťom tak, aby boli určené presné pravidlá pre rodičov a maloleté dieťa, aby mal otec právo sa s maloletým dieťaťom stretávať i počas týždňa, ako aj počas víkendov s tým, že počas troch mesiacov bez prespávania a následne s prespávaním od piatku do nedele. Súd pri úprave styku zohľadnil tú skutočnosť, že obidvaja rodičia majú právo na osobnú starostlivosť o dieťa, a preto by malo byť dieťaťu umožnené stykať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bola táto zásada naplnená. Právny zástupca matky maloletého dieťaťa navrhol vysloviť predbežnú vykonateľnosť rozsudku ohľadne výživného. Súd poukázal na ustanovenie § 44 CMP, v zmysle ktorého rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením. Právny zástupca otca maloletého dieťaťa navrhol vysloviť predbežnú vykonateľnosť rozsudku vo výroku V. Súd podľa § 2 ods. 1 CMP s poukazom na § 233 CSP vyslovil predbežnú vykonateľnosť výroku rozsudku tak, že rozsudok v tejto časti je vykonateľný doručením. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože uvedený zákon na konanie o rozvod manželstva neustanovuje inak.

2. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo výroku o výživnom (III.) podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka, nakoľko súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. V rámci konania manželka preukázala súdu svoje náklady a príjmy: nájom vo výške 480 eur, internet a TV 28 eur, mzda 404,78 eura. V rámci konania manžel preukázal súdu svoje náklady a príjmy: 275,45 eura mesačne (plyn, elektrina, satelit, internet, vodné a stočné, komunálny odpad, hypotekárny úver), mzda 500 eur. Súd v rámci konania ustálil výdavky na maloletú spolu vo výške 230 eur, pričom medzi rodičov rozdelil vyživovaciu povinnosť tak, že otec maloletej má určenú vyživovaciu povinnosť vo výške 130 eur mesačne a matka maloletej má určenú vyživovaciu povinnosť vo výške 100 eur mesačne. Súd pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti prihliadal na príjem manžela, ktorý je momentálne na hranici minimálnej mzdy. Manžel v rámci spoločnosti Major International s. r. o. pracuje na pozícii zasielateľ so mzdou cca 500 eur mesačne. V rámci konania bolo preukázané výpisom z obchodného registra, že manžel vykonáva v rámci tejto spoločnosti funkciu konateľa (v rámci rozsudku v časti odôvodnenie v odseku 41. je mylne uvedené, že zastáva aj postavenie spoločníka, spoločníkom v tejto spoločnosti je otec navrhovateľa). Súd sa príjmom manžela z funkcie konateľa v rámci konania vôbec nezaoberal a nevykonával v tejto časti dokazovanie, napriek skutočnosti, že mal o tom vedomosť. Má za to, že manžel účelovo nepredložil zmluvu, na základe ktorej vykonáva funkciu konateľa, nakoľko by mohlo dôjsť k preukázaniu vyššieho príjmu manžela, z ktorého by mohla byť určená vyššia vyživovacia povinnosť k maloletej, alebo by došlo k preukázaniu skutočnosti, že manžel vykonáva funkciu konateľa bez nároku na odmenu, čím sa dobrovoľne vzdáva možnosti vyššieho príjmu a súd by pri rozhodovaní v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine musel prihliadnuť na potenciálny príjem, ktorý by manžel mohol dosahovať. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSR z 30. septembra 1968 sp. zn. 1 Cz 27/68, R5/1969 a rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSR z 20. augusta 1969 sp. zn. 8 Cz 23/69, R27/1970 a rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 27. novembra 2014 sp. zn. 7 CoP 237/2014. Uviedla, že počas trvania manželstva mal manžel v spoločnosti Major Internacional, s. r. o. funkciu konateľa a v pracovnej zmluve uvedenú pozíciu zasielateľ. Pozícia uvedená v pracovnej zmluve nekorešpondovala a doposiaľ nekorešponduje s realitou, nakoľko manžel v rámci spoločnosti vykonával a stále vykonáva riadiacu a koordinačnú funkciu, kedy zamestnancom zadefinuje úlohy a riadi chod spoločnosti, nakoľko jeho otec, majiteľ spoločnosti, išiel do dôchodku a riadenie spoločnosti nechal na manželovi. Manžel pravidelne mesačne dostával od svojho otca z tohto titulu mimo finančných prostriedkov vyplatených z pracovnej zmluvy sumy minimálne od 500 eur do 700 eur. Zároveň bolo množstvo vecí kupovaných na firmu, a teda nevznikol manželovi náklad ich zaplatiť, pričom je zrejmé, že manžel žije v nadštandarde. Manželovi spoločnosť jeho otca uhrádza náklady spojené s motorovým vozidlom (kúpa, údržba, tankovanie, zakúpenie nového Volkswagenu Passat), náklady na mobilný telefón (zakúpenie mobilného telefónu, paušál), zakúpenie počítača a iných vecí. Nakoľko tieto položky manžel neuviedol v rámci svojho návrhu a vyjadrení, pričom manžel jazdí na aute a mobilným telefónom disponuje, je zrejmé, že tieto náklady sú mu hradené z iných zdrojov. Manželka má za to, že aj tieto skutočnosti by mali byť v rámci rozhodovania o výške výživného zohľadnené. V odôvodnení rozsudku v časti 4. je uvedené vyjadrenie

manžela, že rodina žila aktívne, mali spoločné aktivity počas víkendov, chodili na lyžovačky 2x po tri dni. Táto skutočnosť jasne deklaruje, že príjem rodiny bol omnoho vyšší, nakoľko v prípade, ak by príjem rodiny tvoril sumu cca 900 eur, nebolo by v rámci rodinného rozpočtu možné vynaložiť toľko finančných prostriedkov na trojdňový lyžiarsky zájazd, resp. na iné aktivity, ktoré rodina vyvíjala, s ohľadom na náklady spojené s bežným fungovaním rodiny, hypotekárnym úverom a inými záväzkami. Súd zároveň uložil manželke na ťarchu skutočnosť, že s maloletou býva v prenajatom byte, s dohodnutým mesačným nájomom vo výške 480 eur mesačne. Manželka s maloletou v čase spolužitia s manželom žili v rodinnom dome na ulici S. v R. U., ktorý je zariadený nadštandardne. Momentálne tento rodinný dom obýva manžel, pričom odhadovaná cena nehnuteľnosti je okolo 180.000 eur. Manželka sa zabezpečením nájmu snažila maloletej zachovať približný štandard, na ktorý bola maloletá zvyknutá. Priemerná cena prenájmu 2-izbového bytu v R. U. sa pohybuje od 430 do 500 eur, to znamená, že matka si pre seba a maloletú nenašla žiadny nadhodnotený nadštandard. Zo strany navrhovateľa je však zrejmá neochota zabezpečiť maloletej približne rovnakú úroveň života ako má on, nakoľko manžel úmyselne neuviedol súdu jeho skutočný príjem. Súd v rámci určeného výživného vôbec nezohľadnil náklady maloletej na bývanie. Manželka má za to, že nie je s ohľadom na vyššie uvedené na mieste zo strany súdu tvrdiť, že náklady na bývanie manželky s maloletou sú pomerne vysoké. Rovnako nie je na mieste zo strany súdu tvrdiť, že matka má realizovať rozumne výdavky, ktoré je schopná uhrádzať zo svojho príjmu tak, aby zabezpečila potreby maloletého dieťaťa a zväžila svoje finančné zaťaženie formou pôžičiek od rodinných príslušníkov. Na druhej strane, je tu manžel, ktorý sa odmietol zo spoločnej nehnuteľnosti odsťahovať, a teda manželka nemala inú možnosť, ako hľadať si s maloletou náhradné ubytovanie v forme nájmu. Manžel teda momentálne sám využíva luxusnú nehnuteľnosť, pričom táto patrí obom manželom a výdavky na ňu sú nepomerne nižšie ako výdavky na nájom. Je teda na mieste sa zamyslieť nad tým, či prístup manžela vo vzťahu k maloletej korešponduje so základnými zásadami Zákona o rodine, a teda s najlepším záujmom maloletej. Súd sa uvedeným vôbec nezaoberal a len alibisticky preniesol zodpovednosť za nepriaznivú finančnú situáciu matky na ňu. Matka poukázala na vyšetrovací princíp zakotvený v ustanovení § 36 CMP a uviedla, že z dikcie zákona vyplýva povinnosť súdu vykonať aj také dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhl. Dôkazné bremeno teda má súd, a to bez ohľadu na to, či konanie začal ex offa alebo na návrh, a to aj v prípade obligatórne návrhových konaní. Zo zápisnice z pojednávania zo dňa 31. 07. 2019 je nesporné, že právny zástupca manželky poukazoval na skutočnosť, že príjem manžela nie je taký, ako predložil súdu, a to s ohľadom na povahu jeho funkcie v rámci spoločnosti Major Internacional, s. r. o., pričom navrhol aj vyžiadanie správ z ÚPSVaR o výške zárobkových možností pre kvalifikáciu a povolanie, ktoré zastáva otec. Rovnako poukázal aj na možnosť manžela vložiť na účet jednorázovo sumu 2.300 eur. Uvedenými tvrdeniami a návrhom sa súd nezaoberal. Manžel dosiahol vysokoškolské vzdelanie v oblasti cestnej dopravy a má titul inžinier. Súd v rámci rozhodovania o vyživovacej povinnosti nezohľadnil skutočnosť, vyplývajúcu z Uznesenia Ústavného súdu SR z 10. novembra 2011 sp. zn. IV.ÚS 489/2011, že obligatórnym zákonným hľadiskom pri určovaní výšky výživného je osobný výkon starostlivosti, ktorý Zákon o rodine nepochybne kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy. Poukázala na rozsudok Krajského súdu v Nitre z 12. novembra 2014 sp. zn. 5CoP 2/2014. S ohľadom na odôvodnenie súdu v časti rozdelenia vyživovacej povinnosti, starostlivosť manželky o maloletú bola zohľadnená sumou 30 eur mesačne. Manželka má za to, že náklady na maloletú zohľadnené zo strany súdu sú zjavne neprimerane nízke, nakoľko nemožno brať za reálne ohodnotenie, že mesačná strava na 9-ročné dieťa, ktoré sa venuje aj fyzickým aktivitám je v sume 45 eur. Súd v časti ohodnotenia výživného na maloletú nevykonal dokazovanie dostatočne a výsledná povinnosť uložená navrhovateľovi nereflektuje na odôvodnené potreby maloletej. V zásade vo všetkých častiach rozhodnutia, a teda aj v časti určenia výživného, sa súd vo všetkom priklonil k tvrdeniam kolízneho opatrovníka, čo vzbudzuje dojem, že rozhodnutie za súd pripravil kolízny opatrovník a súd ho len prevzal, uviedol ho do výroku rozhodnutia a v rámci odôvodnenia sa už len snažil si uvedené obhájiť. Čo sa týka samotného postavenia kolízneho opatrovníka v tomto konaní, manželka uviedla, že navrhovateľ navštevoval kolízneho opatrovníka pravidelne počas konania, čo môže vzbudzovať pocit, že manžel sa manželku pred kolíznym opatrovníkom snažil vykresľovať v negatívnom svetle. Manželka má za to, že prvoinštančný súd porušil povinnosti vymedzené mu v rámci Civilného mimosporového poriadku a nevykonal dokazovanie tak, aby zistil skutočný stav vecí. Z uvedených dôvodov navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku zmenil tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej I. K., nar. XX. XX. XXXX sumou 250 eur mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred do rúk matky.

Kolíznym opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že na základe výsledkov dokazovania a s prihliadnutím na vek a odôvodnené potreby maloletej I. sa naďalej plne pridrižiava svojich doterajších

vyjadrení v súdnom konaní a navrhuje, aby odvolací súd uznesenie prvoinštančného súdu v plnom rozsahu potvrdil a tohto vyjadrenia sa pridržiaval aj po doručení vyjadrenia otca k odvolaniu matky.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že odmieta tvrdenie, že účelovo nepredložil zmluvu, na základe ktorej vykonáva funkciu konateľa, nakoľko takáto zmluva neexistuje. Funkciu konateľa vykonáva bez odmeny, nakoľko samotná funkcia vznikla iba z dôvodu, že jeho otec, ktorý firmu vlastní, mal a má zdravotné problémy, a preto chcel, aby funkciu konateľa prevzal on. Pozícia v jeho pracovnej zmluve plne korešponduje s realitou. Jeho otec odišiel do dôchodku, ale aktívne sa stará o chod jeho firmy. Jeho súčasný a aj minulý príjem bol vždy v súlade so zákonom a určený podľa zaradenia náročnosti práce. Nemožno hovoriť o tom, že by sa dobrovoľne vzdal možnosti vyššieho príjmu, nakoľko túto funkciu vykonáva iba na papieri bezplatne. Nie je pravdou, že by mesačne dostával od jeho otca mimo finančných prostriedkov vyplatených z pracovnej zmluvy sumu od 500 do 700 eur. Odmieta tvrdenie, že by žil nadštandardne. Nemal žiadne benefity formou kúpy na firmu. K motorovému vozidlu uviedol, že firma vlastní viacero osobných vozidiel, ktoré ako nereferentské vozidlá používajú bežní zamestnanci. Mobilný telefón je bežným nástrojom zasielateľa a vo firme má každý zamestnanec pridelený mobilný telefón, ktorý potrebuje pri výkone svojej pracovnej náplne. Je pravdou, že žili aktívny život, ale to, že si z ušetrených peňazí kúpili použité bicykle alebo nakúpili použité výstroje na lyžovanie, nepreukazuje, že by ich rodina mala vyšší príjem. Náklady ich rodiny boli vyslovene nízke, a preto vedeli vyžiť z ich výplát. Dôvodom toho, že zostal v spoločnom dome, je, že chcel zachrániť rodinu, ale manželka už neodolala nátlaku od milenca a odsťahovala sa. Jeho bývalá manželka žije s priateľom v prenajatom byte, preto má za to, že tieto náklady na byt určite sama neznáša. Má za to, že jeho bývalá manželka sa zrejme vzdala možnosti vyššieho zárobku, keďže v terajšej firme, ktorej je výlučnou spoločníčkou a konateľkou, je oficiálne prihlásená iba na minimálnu mzdu, pričom dosiahla najvyššie možné vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa spolu s pedagogickým minimom. Jeho bývalá manželka pracovala ako učiteľka strednej školy a mohla by naďalej prácu učiteľky vykonávať. Jej kvalifikácia by jej umožňovala vykonávať aj inú, lepšie platenú prácu, preto je práve ona tá osoba, ktorá sa vzdala možnosti vyššieho zárobku. K spoločnej nehnuteľnosti uviedol, že ju vedie tak, aby ich dcére, keď príde domov, nič nechýbalo. Nejde o luxusnú nehnuteľnosť, ide o malý rodinný dom v radovej zástavbe v bežnom štandarde. Tento rodinný dom tvorí ich bezpodielové spoluvlastníctva, ktoré doposiaľ nebolo vysporiadané, preto nemožno prihliadať na to, kde momentálne býva. Počas konania viac krát navštívil poradensko-psychologické oddelenie na ÚPSVaR z dôvodu, aby vedel ďalej budovať vzťah s jeho dcérou. Kolíziu opatrovnícku kontaktoval iba v rámci sociálneho poradenstva a koncom septembra žiadal o pomoc, lebo manželka nie je schopná viesť dcéru tak, aby chcela ísť k nemu. Z uvedených dôvodov navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

5. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca uviedla, že zotrváva na svojich tvrdeniach uvedených v odvolaní. Otec je plnohodnotným konateľom spoločnosti Major International s. r. o. Otec vykonáva riadne funkciu konateľa v tejto spoločnosti a riadi chod spoločnosti. Počas posledných rokov bola reálna výplata otca na úrovni cca 1.200 - 1.300 eur. Bežne sa v prípade rodinných príslušníkov, ktorí sú zamestnaní v rodinnej spoločnosti, týmto dávajú mzdy na úrovni minimálnej mzdy, aby bola čo najviac znížená odvodová povinnosť voči štátu a následne sa im vyplávajú na ruku peniaze v hotovosti. V prípade otca tomu nie je inak. Je zrejmé, že otec by s ohľadom na svoje vzdelanie mohol zarábať aj viac ako 500 eur mesačne. Otcovi sú poskytované benefity, ktoré zodpovedajú úrovni manažéra, a nie zasielateľa. Otec rovnako žiadnym spôsobom nerozporoval tvrdenia matky, že má benefity ako motorové vozidlo, mobilný telefón, počítač a pod. k dispozícii. K tvrdeniu manžela, že rodinný dom, v ktorom v súčasnosti býva len manžel, je iba malý domček v bežnom štandarde, priložila stanovisko realitnej kancelárie, ktorá odhadla cenu tejto nehnuteľnosti na trhu na 210.000 eur. Na bývanie a údržbu nehnuteľnosti s takouto hodnotou je potrebný príjem vyšší ako 500 eur. Matka vie, že samotná nehnuteľnosť sa bude vyporiadavať podľa zásad týkajúcich sa bezpodielového spoluvlastníctva manželov, avšak poukázala na to, že otec nežije v skromnom režime, ktorý by bol adekvátny k jemu uvádzanému zárobku 500 eur, ale žije v nadštandarde. K tomu, že ona sa vzdala možnosti vyššieho zárobku, nakoľko by údajne mohla vykonávať prácu učiteľky na strednej škole, kde príjem učiteľa dosahuje sumu 1.028 eur, uviedla, že aj z tohto stanoviska otca je zrejmé, že by najradšej celú zodpovednosť ohľadom starostlivosti o maloletú z finančného hľadiska preniesol na matku. Matka má maloletú v osobnej starostlivosti a zabezpečuje pre maloletú všetko podstatné tak, aby mala maloletá ničím nerušené detstvo a mohla sa ďalej rozvíjať. Nie je preto na mieste dávať matke na ťarchu vyhľadávanie lepšieho zamestnania. Aj s ohľadom na uvedené je zrejmé, že rozdelenie vyživovacej povinnosti, kde súd prvej inštancie v rámci konania ustálil výdavky na maloletú spolu vo výške 230 eur, pričom medzi rodičov rozdelil vyživovaciu povinnosť otec 130 eur mesačne a

matka 100 eur mesačne, nie je správne. Tvrdenie otca, že býva so svojim priateľom, ktorý jej pomáha s úhradou nákladov na bývanie, sa nezakladá na pravde. Otec uvedenú skutočnosť žiadnym spôsobom nepreukázal. Maloletá by mala mať štandard na úrovni svojich rodičov. Výživné vo výške 130 eur ani zďaleka nepostačuje na to, aby mala maloletá životnú úroveň porovnateľnú s otcom. Otec je schopný uhrádzať výživné v sume vyššej ako mu uložil súd prvej inštancie.

6. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že tvrdenia matky, že jeho otec sa venuje firme iba v minimálnej miere, nie sú pravdivé. Nie je pravdou, že má mzdu vyššiu ako preukázal. Poukázal na to, že bývalá manželka by sa mala zamyslieť na ponukou vo firme DM-drogerie markt s. r. o., lebo ponúkajú vyššiu výplatu ako ona sama má vo vlastnej firme, a tak by mohla viac času tráviť so svojou dcérou. Spochybnil ocenenie domu a uviedol, že ohľadne nákladov na bývanie nastala podstatná zmena u matky, ktorá súčasne už žije so svojim partnerom a to v jeho byte, preto už neuhrádza žiadne nájomné za žiadny dvojizbový byt. K financovaniu mimoriadnych výdavkov uviedol, že matka počas rozvodu vybrala z ich účtu 1.230 eur, z čoho mohla hrať výdavky ich dcéry. Napriek tomu otec prispieval na dieťa aj nad rámec určeného výživného rôznymi nákupmi, pričom matka s otcom nekomunikuje, otcovi neposkytuje žiadne informácie o prípadných výdavkoch. Neinformovala otca ani o školských výletoch, o plaveckom kurze. Ak otec má vedomosť o nejakých mimoriadnych výdavkoch, tieto uhradí aj sám, ako napr. posledný skautský výlet, ktorý uhradil.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP a § 34 CSP) po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch a konaní, ktoré mu predchádzalo prejednal vec na odvolacom pojednávaní, kde doplnil dokazovanie vo veci a dospel k záveru, že odvolanie matky je čiastočne dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o výživnom podľa § 388 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP zmenil.

8. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo konanie o rozvod manželstva a s tým spojené konanie o úprave pomerov manželov k ich maloletému dieťaťu, I.. XX. XXXX na čas po rozvode. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie manželstvo Ing. U. K. a P. K. D., N., uzavreté dňa 27. 02. 2010 rozviedol. Súd na čas po rozvode manželstva zveril maloletú I. K., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matky, pričom právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok majú obaja rodičia. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej I. sumou 130 eur, ktoré je povinný platiť do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky. Súd zároveň upravil styk otca s maloletou I.. Keďže v dôsledku odvolania podaného matkou je rozhodnutie súdu prvej inštancie napadnuté len vo výroku o výživnom, vo výroku o rozvode manželstva účastníkov konania, vo výroku o zverení maloletej matke, o jej zastupovaní a vo výroku o úprave styku je napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie už právoplatný a predmetom odvolacieho konania je už len výrok o vyživovacej povinnosti otca voči maloletej I. a závislý výrok o trovách konania.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

11. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich spoločnou zákonnou povinnosťou, avšak rozsah, v akom túto dieťaťu každý z nich poskytuje, býva spravidla odlišný, keďže vzhľadom na špecifickosť rodičovskej starostlivosti túto neposkytujú solidárne. Podstatné sú kritériá rozhodujúce pre určenie vyživovacej povinnosti ako osobná starostlivosť o dieťa, starostlivosť o domácnosť, skutočnosť, či rodičia spolu žijú a podobne. Zákon predovšetkým predpokladá, že rodičia si budú plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči oprávnenému dieťaťu v rozsahu zodpovedajúcom potrebám dieťaťa a zároveň vlastným schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. To znamená, že životná úroveň dieťaťa a jeho rodičov musí byť približne rovnaká. Ak rodič, s ktorým dieťa nežije v spoločnej domácnosti, má vyššiu životnú úroveň, táto skutočnosť sa odrazí aj na rozsahu vyživovacej povinnosti. V takom prípade súd môže zaviazat' tohto rodiča plniť všetky odôvodnené potreby dieťaťa, najmä ak rodič, s ktorým dieťa žije v spoločnej domácnosti, má životnú úroveň oveľa nižšiu. Súd teda prihliada na skutočnosť, ktorý z rodičov sa o dieťa osobne stará a v akej miere. Pri určení vyživovacej povinnosti by mali byť zohľadnené základné potreby dieťaťa, ako je strava, bývanie, ošatenie, zdravotná starostlivosť, ako aj nevyhnutné náklady pre riadny rozvoj a vývin dieťaťa.

Rozhodujúca skutočnosť na strane povinného rodiča je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Za schopnosť rodiča treba považovať reálny príjem rodiča, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Je potrebné však posúdiť aj objektívne možnosti povinného rodiča, ako sú zdravotný stav, vzdelanie, prax a skúsenosti v odbore. Pre posúdenie možností a schopností povinného rodiča nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové pomery, ale jeho reálne zárobkové možnosti.

12. V mimosporovom konaní je zavedený systém úplnej apelácie, teda ešte aj v odvolacom konaní je možné prednášať nové skutočnosti a predkladať nové dôkazné návrhy, t. j. v zásade sú prípustné tzv. novoty v odvolacom konaní. Vzhľadom na zásadu uvedenú v čl. 6 CMP, a to povinnosť súdu zistiť skutočný stav veci (uplatnenie vyšetrovacieho princípu), v mimosporovom konaní možno odvolanie odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. V odvolacom konaní teda odvolací súd vykonáva ďalšie úkony smerujúce k zisteniu skutočného stavu veci. Mimosporové konanie je typické dominanciou princípu oficiality a princípu materiálnej pravdy. Tieto vyžadujú od súdu, aby zistil skutočný stav veci, a teda v rámci dokazovania sa súd nemôže spoliehať len na dôkaznú iniciatívu účastníkov konania, ale aplikuje tzv. vyšetrovací, resp. vyhľadávací princíp civilného procesu. Preto je súd povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci. Nie je však vylúčené, aby si súd osvojil zhodné tvrdenia účastníkov, ale len za splnenia podmienky, že nemá pochybnosti o ich pravdivosti, a zároveň nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním. Ustanovenie § 37 CMP predstavuje špeciálnu úpravu vo vzťahu k § 186 ods. 2 CSP, ktoré sa pre oblasť mimosporových konaní neuplatní. Všeobecný súd je povinný a oprávnený v nesporových konaniach vykonávať dôkazy nielen v rozsahu svojej zákonnej kompetencie, ale aj v rozsahu ústavnej zodpovednosti za zistenie skutkového stavu, ktoré nemôže závisieť od vôle účastníkov konania (uznesenie Ústavného súdu SR z 24. apríla 2003, sp. zn. IV. ÚS 78/03).

13. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom výroku doplnil dokazovanie na odvolacom súde tak, aby zistil skutočný stav veci, pričom dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku je potrebné podľa § 388 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP zmeniť. Maloletá I. má XX rokov, pričom odvolací súd za jej odôvodnené potreby považoval náklady na stravu v sume 150 eur, oblečenie 50 eur, hygienické potreby 10 eur, školské potreby 30 eur, poplatok za hip-hop 20 eur a nemčinu 56 eur a tiež pomernú časť nákladov na bývanie v sume 60 eur. Takto jej mesačné náklady predstavujú sumu 376 eur. Matkou tvrdené výdavky v sume 50 eur mesačne na nábytok, pračku a maľovanie, ktoré vynaložil jej priateľ, odvolací súd do nákladov maloletej nezohľadnil, pretože náklady na maľovanie sú náklady priateľa matky do jeho bytu a náklady na nábytok do ich spoločnej spálne tiež nie je nákladom maloletej. Okrem toho, matka uvádzala, že už do bytu, ktorý mala v prenájme, zakupovala nábytok, a tak tieto výdaje odvolací súd nepovažoval za nevyhnutne vynaložené. Podľa potvrdenia zamestnávateľa matky, ktoré vypracovala ona sama, je jej priemerný mesačný čistý príjem 450 až 470 eur. Jej mesačné náklady sú podľa jej tvrdenia náklady na bývanie v sume 170 eur, z toho 120 eur reálne náklady a suma 50 eur je suma, ktorou spláca nábytok, pračku a vymaľovanie bytu. Náklady na jej stravu sú 150 eur mesačne, na hygienické potreby 30 eur mesačne, na oblečenie 20-25 eur mesačne, na benzín 50-70 eur. Podľa jej tvrdenia sú mesačné náklady na maloletú počas školského roka 426 eur mesačne a počas letných prázdnin 371 eur mesačne. Od zamestnávateľa má k dispozícii mobilný telefón, ktorý môže využívať na súkromné účely. Podľa potvrdenia zamestnávateľa otca má otec priemerný mesačný čistý príjem 529 eur. Od zamestnávateľa má k dispozícii na súkromné účely motorové vozidlo WV Passat a tiež mobilný telefón, teda nemusí vynakladať výdavky na tieto veci z jeho príjmu, čo však ovplyvňuje jeho životnú úroveň. Jeho mesačné náklady podľa jeho vyjadrenia predstavujú 288,10 eura, pričom v čom je rozdiel medzi sumou 275,45 eura, ktorú uvádzal na súde prvej inštancie, neuviedol. Tieto náklady pozostávajú z poplatkov za plyn 52 eur, elektrinu 36 eur, satelit 12,40 eura, internet 13,90 eura, vodné a stočné 18,93 eura a poplatok za komunálny odpad 3,83 eura. Okrem toho platí hypotekárny úver vo výške 138,39 eura. Jeho náklady na stravu sú podľa jeho vyjadrenia 50-60 eur mesačne, na oblečenie 20 až 25 eur, hygienické potreby 5-10 eur, čo odvolací súd považoval za nereálne výdavky, ktoré podľa odvolacieho súdu otec uvádzal účelovo nižšie. Z príjmov oboch rodičov, ako aj ich výdavkov je zrejmé, že ich dokladované príjmy neodrážajú ich skutočný príjem, pričom potvrdenia o príjme boli vyhotovované nimi samotnými, pretože obaja sú konateľmi v spoločnostiach, v ktorých pracujú. Matka pritom už na súde prvej inštancie, ako aj na odvolacom súde uvádzala, že otec dostával od jeho otca, ktorý je spoločníkom a zároveň konateľom vo firme, kde otec pracuje, peniaze aj mimo oficiálneho príjmu, čo otec síce popieral, avšak z takto zisteného skutkového stavu je zrejmé, že príjmy rodičov preukazované ich zamestnávateľmi nie sú reálne, výraznejšie u otca (otec príjem matky nenamietal a neuvádzal, že v skutočnosti je vyšší), pretože

v opačnom prípade by výdavky, ktoré deklarujú, neboli schopní uhrádzať. Pochybnosti sú aj v tom, že matka na súde prvej inštancie uvádzala, že jej pomáhajú rodičia, ktorí majú stavebnú firmu, pričom na odvolacom súde už tvrdila, že rodičia stavebnú firmu nemajú a sú dlhšie PN, a že jej pomohol brat, pričom má rodinu a dve maloleté deti a je zamestnaný v DSS. Nepresvedčivé je tiež tvrdenie otca, ktorý uviedol, že jeho rodičia, ktorí poberajú starobné dôchodky, mu poskytli na vyplatenie BSM sumu 80.000 eur, pričom zároveň tvrdil, že firme, v ktorej pracuje, sa nedarí a asi bude končiť a otec ako spoločník si nevyplácal za posledné roky žiaden podiel zo zisku.

14. Z uvedených dôvodov mal odvolací súd za to, že vzhľadom k zahmlievaniu skutočných príjmov oboch rodičov a ich výdavkom, je zrejmé, že ich reálne príjmy sú vyššie ako tie, ktoré deklarujú v potvrdeniach od zamestnávateľov a u otca je tento rozdiel väčší ako u matky. Zároveň vychádzal z toho, že obaja rodičia majú vysokoškolské vzdelanie a ak teda ich príjem je len na úrovni minimálnej mzdy, mali by si nájsť iné zamestnanie, kde by dosahovali vyšší príjem, a pokiaľ takto neurobili, vzdávajú sa tým vyššieho príjmu, z ktorého potom treba pri určovaní výživného vychádzať. Vyživovaciu povinnosť však ovplyvňujú aj odôvodnené potreby maloletej, z ktorých odvolací súd vychádzal a zohľadnil aj to, že vzhľadom k jej veku, matka ešte v rozsahu 1/4 vyvažuje vyživovaciu povinnosť otca svojou osobnou starostlivosťou. Vychádzajúc z uvedených kritérií, odvolací súd určil, počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva, teda od 23. 10. 2019 výživné v sume 170 eur, ktorá výška podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá terajším potrebám maloletej a vychádza z možností a schopností jej rodičov, zohľadňujúc tiež životnú úroveň jej rodičov. Keďže otec platil od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva každý mesiac výživné v sume 130 eur, za obdobie od 23. 10. 2019 do 30. 10. 2020 mu vzniklo zročné výživné v sume 491,61 eura (11,61 eura za mesiac október 2019 a 12 x 40 eur za mesiace november 2019 až október 2020), ktoré odvolací súd uložil otcovi zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku do rúk matky. Z uvedených dôvodov preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku podľa § 388 CSP zmenil.

15. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 MSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).